

Лі Юхао*

ВПЛИВ АНТИДЕМПІНГОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ НА ПРАВО КИТАЮ

This article is dedicated to the study of the particularities of legal problems of European Union antidumping regulation and to the borrowing by China of EU experience in this field. In the article the matters connected to the substantiation of the necessity and importance of antidumping regulation for economic development are examined, which characterizes EU and PRC legal cooperation results. Legal support of antidumping regulation in European Law doctrine and practice is investigated, EU antidumping regulation influence on the Law of China is analyzed.

Останніми роками процес лібералізації міжнародної торгівлі набуває все більш стрімкого розвитку. Але в значній мірі цей процес залежить від того, наскільки як окрема держава, так і інтеграційні об'єднання, як наприклад, Європейський Союз (далі – ЄС), готові до наявності повноцінної конкуренції на національному ринку між товарами власного виробництва та товарами, виробленими в інших країнах. На сьогодні ціною, яку сплачує кожна держава за доступ до інших ринків, є конкуренція з іноземними товарами на її власному ринку.

Багатостороння система міжнародної торгівлі пройшла складний процес розвитку, в умовах якого до середини XX століття поступово виникло усвідомлення того, що світове господарство не може ефективно функціонувати без вироблення державами спільних правил поведінки та механізмів їх реалізації. Це зумовило виникнення державних інтеграційних об'єднань, серед яких важливе значення в системі міжнародних економічних відносин має ЄС.

Саме Європейське співтовариство вугілля та сталі (1951 р.), з якого розпочалася європейська економічна інтеграція, відкрило шлях початку лібералізації торгівлі у післявоєнній Європі. Згодом основи правової системи ЄС, створення митного союзу, а також внутрішнього ринку ЄС, в межах якого забезпечується свобода руху товарів, послуг, осіб та капіталу, були закладені Договором про створення Європейського економічного співтовариства 1957 р. Утворений на основі Європейських співтовариств ЄС став одною з найпотужніших міжнародних організацій, в рамках якої ліквідовано бар'єри у взаємній торгівлі між державами-членами.

Зважаючи на той факт, що сучасні міжнародні відносини, в тому числі і торгіві, розвиваються в умовах глобалізації, зростання ємності світових ринків і, відповідно, обсягів світової торгівлі, то конкуренція з імпортними товарами не становить значної загрози для національних виробників. Якщо ж цього зростання не відбувається, або, що ще гірше - наявний загальносвітовий економічний спад, то тиск на національних виробників значно зростає. В такі періоди виникає багато труднощів зі збутом виробленого товару. Загострення боротьби за клієнтів може навіть призвести до того, що певні імпортні товари по-

* аспірант кафедри порівняльного і європейського права. Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Науковий керівник: проф. Муравйов В. І.

чинають реалізуватись за настільки низькими цінами, що національні виробники змушені або змиритись зі значними втратами, або зовсім зупинити виробництво окремих товарів.

Отже, очевидними є причини, чому держава не стоятиме осторонь, коли на її ринках починають домінувати іноземні імпортовані товари зі штучно значно заниженими цінами. Проти таких несправедливих переваг у торгівлі направлені антидемпінгові правила. І тому у випадках, коли створюється зона вільної торгівлі, значна увага приділяється додержанню правил справедливої торгівлі.

Саме міжнародне публічне право визначає сукупність юридичних принципів і норм, що регулюють відносини між державами та іншими суб'єктами міжнародного права, серед іншого, і щодо антидемпінгових заходів.

У вітчизняній літературі на теперішній час розроблення обраної проблеми тільки починається. При всій очевидній актуальності в науці міжнародного права дослідженню міжнародно-правового регулювання антидемпінгу дотепер не приділялося належної уваги. Ті чи інші аспекти зазначеного регулювання розглядалися, зокрема, у працях А.В. Василенко, В.В. Коновалова, О.В. Оніщука, А.С. Осики, С.Г. Осики, О.В. Павленко, О.О. Покрещука, В.Т. Пятницького, Т.П. Стюарта, О.В. Штефанюка та ін. В цих працях питання регулювання антидемпінгу на багатосторонній основі розглядалися, здебільшого, опосередковано.

Досить обмежене коло вітчизняних фахівців займається дослідженням антидемпінгового регулювання в праві ЄС. Так, окремим проблемам у цій сфері присвячені роботи В.І. Євінтова, В.Н. Денисова, О.М. Кочергіної, З.М. Мозіль, В.І. Муравйова, М.М. Мікієвича, Р.Б. Хорольського, в яких досліджуються етапи становлення, нормативно-правові акти щодо регулювання антидемпінгу в рамках ЄС.

Враховуючи наведене вище, завданням даної публікації є дослідження особливостей правових проблем регулювання антидемпінгу, зокрема, правового змісту нормативного матеріалу Європейського Союзу в частині антидемпінгових правил.

Сьогодні Європейський Союз включає в себе понад 492 мільйони споживачів та являє собою найбільший торговельний блок світу (близько п'ятої частини світової торгівлі товарами) [1, с.7].

Об'єднавшись, країни-члени Європейського Союзу проводять, серед іншого, й спільну зовнішню торговельну політику. До її основних цілей входить гармонійний розвиток світової торгівлі, поетапне усунення обмежень в міжнародній торгівлі і зниження митних бар'єрів. Таким чином, зважаючи на напрямки зовнішньоторговельної політики та на обсяги спільного ринку, на сьогодні ЄС є одним з ключових учасників процесу лібералізації світової торгівлі.

Зважаючи на те, що в доктрині європейського права ЄС називають «традиційним користувачем антидемпінгової політики» [11, с.137], слід акцентувати увагу на тому, що перший антидемпінговий правовий акт ЄС був прийнятий у 1968 р., після чого він неодноразово змінювався. На сьогоднішній день правовою основою захисту Внутрішнього ринку ЄС від демпінгового імпорту з країн, що не є членами ЄС є Постанова Ради ЄС №384/96 «Про захист від демпінгового імпорту з країн, що не є членами Європейського Союзу» від 22 грудня 1995 року (Council Regulation (EC) № 384/96 of 22 December 1995 on protection against dumped imports from countries not members of the European Community) [8] зі змінами та доповненнями, внесеними Постановами Ради ЄС №2331/96 від 2 грудня 1996 року, №905/98 від 27 квітня 1998 року [10], №2238/2000 від 9 жовтня 2000 року [9].

Після прийняття в 1968 році першої антидемпінгової Постанови «Про захист проти демпінгової практики, премій або субсидій з країн, що не належать до ЄЕС» № 439/68, у світ вийшла велика кількість нормативних правових актів, спрямованих на боротьбу з то-

варним демпінгом. Серед них можна відзначити: Постанову (ЄЕС) від 30 червня 1982 року «Про спільне регулювання імпорту з країн з державною монополією зовнішньої торгівлі» № 1765/82 і Постанову (ЄЕС) від 30 липня 1982 року «Про спільне регулювання імпорту із КНР» № 1766/82.

Китай «Положення КНР про антидемпінг і антидотації» прийняв лише 25 березня 1997 року. З часу прийняття Положення у Китаї було розглянуто 40 справ про демпінгову торгівлю імпортною продукцією. У тому числі 9 справ відносно європейських компаній.

У березні 2003 р. на першому засіданні X скликання ВСНП КНР було ухвалене рішення про покладення обов'язку щодо здійснення антидемпінгового контролю на Міністерство комерції.

Тому в Положенні КНР про антидемпінг від 25.03.1997 р. розмежовуються функції підрозділів Міністерства комерції й інших державних структур. Основними органами антидемпінгових розслідувань є: Управління справедливої торгівлі й Управління розслідувань галузевого збитку Міністерства комерції. Митне управління, комітет з митно-податкової політики при Держраді КНР. Загалом їхніми завданнями є:

1. Управління справедливої торгівлі Міністерства комерції є основною структурою антидемпінгового контролю КНР. Воно приймає заяви щодо демпінгу, заводить справи, досліджує демпінгові ціни, пропонує до розгляду заходи проти демпінгу й ін.

2. Управління розслідувань галузевого збитку в основному має обов'язки по вивченню збитків від демпінгу, а також виносить попереднє й остаточне рішення про наявність збитку.

3. Комітет з митно-податкової політики при Держраді КНР є самою повноправною організацією в процесі розгляду антидемпінгових справ у КНР. Він має право на ухвалення остаточного рішення про застосування тимчасових антидемпінгових податків, постійних антидемпінгових податків, вивчення архівів компанії у світлі її демпінгових дій, вирішує питання про відшкодування раніше сплачених податків; крім того, він має право на скасування, збереження, зміну антидемпінгових податків.

4. Митне управління КНР - це виконавча структура в антидемпінговому процесі. Його основним обов'язком є реалізація рішення комітету з митно-податкової політики при Держраді КНР про збір антидемпінгового мита, про збір тимчасових антидемпінгових мит, про розгляд архівів компанії, про відшкодування раніше сплачених податків, а також виконання рішення Міністерства комерції про внесення гарантійної застави готівкою щодо імпортованих товарів та інші тимчасові заходи щодо забезпечення гарантій, контроль виконання взятих компаніями на себе зобов'язань.[14]

В Європейському Союзі до органів, які вирішують антидемпінгові питання відносяться: Рада ЄС, Європейська Комісія, Консультативний комітет, судові органи, Європейський парламент.

Рада ЄС є основним законодавчим органом у Європейському Союзі. Всі держави-члени представлені в Раді ЄС своїми урядами. Кожна держава-член в Раді має своє посольство, яке називається Постійним представництвом. До компетенції Ради ЄС відноситься визначення політичних цілей ЄС та координація національних політик в різних сферах. Вона є головним органом, що приймає і ратифікує рішення в ЄС та несе за це відповідальність. Як правило, рішення приймаються за поданням Європейської Комісії[1, с.12]. Щодо політичних питань, то в них Рада часто діє шляхом прийняття спільного рішення (домовленості) з Парламентом ЄС. До компетенції постійних представництв відносяться питання, пов'язані з організацією комітетів, які ведуть підготовчу роботу до зустрічей Ради. Ці підготовчі комітети забезпечують безперервність роботи, якої нема у самої Ради внаслідок її нерегулярних офіційних зустрічей.

Не останню роль відіграє Рада і в сфері антидемпінгу. Вона приймає рішення щодо введення остаточних заходів, запропонованих Комісією ЄС при завершенні антидемпінгового розслідування. Згідно з установленими правилами, більшість питань, що мають відношення до антидемпінгу, підлягають процедурі голосування простою більшістю [15]. Оскільки кожна держава-член має один голос, то проста більшість досягається, коли по меншій мірі чотирнадцять з двадцяти семи держав-членів голосують однаковим чином.

По суті, виконавцем будь-якої антидемпінгової процедури, як і процедур щодо застосування спеціальних заходів, є Європейська Комісія. Вона відповідає за розслідування антидемпінгових скарг та проводить оцінку їх виправданості. Комісія має право зупинити процедуру у будь-який час, якщо для того є вагомі підстави. Вона також має право застосувати попереднє антидемпінгове мито та остаточне мито для необробленого вугілля та сталеливарних виробів. В усіх інших випадках антидемпінгове мито вводиться на основі пропозиції Комісії Радою ЄС. Зауважимо, що окремі держави-члени ЄС не можуть самостійно застосовувати антидемпінгові заходи та прямо не пов'язані з проведенням антидемпінгових розслідувань.

Європейська Комісія є органом виконавчої влади ЄС. В її обов'язки входить нагляд за виконанням договорів, закладених в основі Європейського Союзу, а також за виконанням європейської політики взагалі. Крім того, оскільки Комісія відповідає за реалізацію політики ЄС в різноманітних сферах, вона має право виступати з законодавчими ініціативами. Також до сфери компетенції Комісії відноситься виконання антидемпінгових процедур. Виходячи із закріплених обов'язків, Комісія відіграє головну роль у антидемпінгових розслідуваннях ЄС. Саме Комісія ЄС відповідає за розгляд антидемпінгових скарг та проводить оцінку їх обґрунтованості [18]. Комісія може вводити попереднє антидемпінгове мито. Остаточне мито вводиться за пропозицією Комісії рішенням Ради Міністрів ЄС.

В ЄС право вживати заходи проти товарів, які є об'єктом демпінгу, надано Європейській Комісії в 1968 році. За антидемпінгові заходи в Комісії відповідає Генеральний Директорат з торгівлі.

Генеральний Директорат з торгівлі (Directorate-General for Trade) складається з 6 директоратів. Директорат В та Директорат С є відповідальними за антидемпінгові та антисубсидійні (компенсаційні) заходи.

Директорат В (Directorate В) займається питаннями, пов'язаними з встановленням шкоди внутрішній промисловості, встановленням інтересів ЄС та загальними питаннями, які стосуються подання скарги; відносин з третіми країнами; відносин з країнами-членами ЄС та внутрішньою промисловістю; СОТ. Директорат В складається з трьох управлінь, два з яких відповідають за проведення антидемпінгових та антисубсидійних розслідувань.

Директорат С (Directorate С) займається питаннями захисту проти демпінгу та субсидій. Цей Директорат складається з трьох управлінь. Перше управління займається антидемпінговими розслідуваннями стосовно розміру демпінгу, антисубсидійними розслідуваннями стосовно розміру компенсаційних заходів, а також проводить моніторинг подібних заходів, які вводяться третіми країнами. Друге управління займається виключно антидемпінговими розслідуваннями стосовно розміру демпінгу. Третє управління, окрім проведення антидемпінгових розслідувань стосовно розміру демпінгу, контролює введення захисних заходів, а також відслідковує додержання цих заходів в ЄС.

Після Директоратів В та С в Генеральному Директораті з торгівлі важливу роль у випадках проведення антидемпінгових процедур відіграє Юридична служба Комісії. Хоча ця служба безпосередньо не включається в процес розслідування, вона перевіряє і схвалює не тільки проекти рішень Комісії, але також пропозиції, які Комісія готує для Ради Міністрів та робочі документи, які обговорюються з Консультативним Комітетом. До того ж,

якщо іноземні експортери або імпортери чи виробники ЄС вирішують подати позов проти введених антидемпінгових заходів в судові органи, саме Юридична служба готує судові документи та захищає офіційну точку зору Комісії.

Основні законодавчі повноваження щодо застосування остаточних заходів, які стосуються товарів з третіх країн, належать Раді Міністрів, хоча Рада може діяти лише на підставі пропозицій від Комісії. Такий розподіл повноважень було здійснено внаслідок гострих політичних обговорень, які часто виникають в розслідуваннях з питань антидемпінгових та компенсаційних заходів ЄС.

Комісія має право припинити антидемпінгову процедуру, якщо визнає достатніми заходи імпортера щодо добровільного врегулювання спору. Комісія також уповноважена вносити пропозиції до Ради Міністрів ЄС стосовно змін антидемпінгового законодавства.

Важлива роль відводиться Консультативному комітету при Раді ЄС (the Advisory Committee or Anti-Dumping Committee), який складається з одного чи двох представників від кожної країни-члена та представника Комісії (як правило Директор Директорату В або С) як голови. Представниками країн-членів є державні службовці, які працюють в національних міністерствах економіки. Національні представники в Консультативному комітеті є зазвичай тими ж особами, які консультують потенційних позивачів в їх країні відносно можливості задоволення можливої скарги і вони підтримують постійні контакти з національними галузями виробництва. Він розглядає проекти рішень Комісії про застосування антидемпінгових заходів і одержує інформацію та висновки Комісії про головні етапи будь-якого антидемпінгового розслідування.

Комісія, а також Рада Міністрів, проводять консультації з Консультативним комітетом перед тим, як приймати рішення, яке впливає на подальший розвиток антидемпінгової процедури [2, с.10]. Ці консультації включають в себе, серед інших, наступні питання:

- існування демпінгу і методи обчислення демпінгової маржі;
- існування і тривалість шкоди;
- причинний зв'язок між демпінгом і шкодою;
- запропоновані заходи, шляхи і засоби застосування таких заходів.

Стаття 15(1) Постанови Ради ЄС №384/96 вимагає, щоб консультації в Консультативному комітеті були проведені безпосередньо на прохання країни-члена або за ініціативою Комісії [8].

Отже, в процесі антидемпінгового розслідування і до застосування заходів з країнами-членами ЄС проводяться формальні консультації в рамках Консультативного комітету, який складається з представників країн-членів і який очолює представник Комісії. Консультації проводяться усно або письмово, і Комітет може подавати свої коментарі. Комітет не може приймати рішення, обов'язкові для Комісії [13, с.16].

Що стосується Європейського парламенту, то хоч він офіційно не впливає на антидемпінгові процедури, однак, він має право отримувати будь-яку інформацію щодо них та приймає щорічні звіти Комісії щодо її антидемпінгової діяльності. Опосередковану роль у антидемпінгових розслідуваннях відіграють і митні служби держав-членів ЄС, на які покладається справляння антидемпінгового мита, яке може застосовуватися за результатами цих розслідувань [1, с.13].

Будь-який антидемпінговий захід може бути оскаржений експортерами та промисловістю Співтовариства (виробники подібних товарів Співтовариства в цілому або ті з них, чие сукупне виробництво складає більшу частину всього виробництва таких товарів у Співтоваристві) у Суді першої інстанції. Так до його юрисдикції входить розгляд, слухання та прийняття рішень у справах щодо скасування сплати антидемпінгового або компенсаційного мита. Крім того, виробники Співтовариства можуть оскаржити відмову Комісії розпочати антидемпінгове розслідування чи припинити його без введення заходів.

З метою оскарження рішень Суду першої інстанції заявник може подавати апеляцію до Суду ЄС. Проте, у разі, якщо заінтересована особа не подала заяву до Суду першої інстанції, вона не може розраховувати на розгляд її справи у Суді ЄС [7, с.193-195]. Будь-який національний суд держави-члена ЄС може також зробити запит до Суду ЄС щодо попереднього висновку у будь-якому спорі між національними митними органами та імпортерами на предмет справляння антидемпінгового мита [12, с.45-47].

Розслідування з метою встановлення наявності, ступеня та наслідків демпінгу розпочинається за письмовою скаргою будь-якої фізичної чи юридичної особи, або будь-якої асоціації, яка не має статусу юридичної особи, що діє від імені промисловості Співтовариства. При цьому, скарга вважається поданою промисловістю Співтовариства або від її імені, якщо вона підтримується тими виробниками Співтовариства, чиє сукупне виробництво складає більше 50% від усього виробництва подібного товару, виробленого промисловістю Співтовариства. Однак, розслідування не порушується, якщо на виробників Співтовариства, які підтримують скаргу, припадає менше ніж 25% від усього виробництва подібного товару, виробленого промисловістю Співтовариства. Скарга може подаватися в Комісію або державі-члену, яка направляє її в Комісію і повинна містити наступну інформацію: відомості про скаржника та опис обсягу і вартості виробництва подібного товару в Співтоваристві скаржником; відомості про товар, про який стверджується, що він є демпінговим та перелік осіб, які імпортують відповідний товар; зазначення цін, за якими товар, що розглядається, продається на Внутрішньому ринку ЄС; дані про вплив такого імпорту на ціни на подібний товар на ринку Співтовариства та його наслідки для промисловості Співтовариства.

Рішення про порушення розслідування приймається і без отримання письмової скарги на підставі передачі державою-членом ЄС Комісії достатніх доказів демпінгу, шкоди та причинно-наслідкового зв'язку між ними [16].

Якщо після консультації виявляється, що є достатні докази для обґрунтування порушення процедури, Комісія порушує її протягом 45 днів від дати подання скарги та публікує повідомлення. Крім цього, Комісія сповіщає відомих їй експортерів, імпортерів та асоціації, що представляють експортерів та імпортерів про порушення процедури і надає їм повний текст письмової скарги. Якщо надані докази недостатні для порушення процедури, то після консультацій скаржник інформується про це протягом 45 днів від дати подання скарги в Комісію.

Наступним етапом щодо запровадження антидемпінгових заходів є антидемпінгове розслідування, загальний строк якого становить 15 місяців. Важливим елементом такого розслідування є антидемпінговий запитальник, що надсилається відомих експортерам, імпортерам та іноземним виробникам або країнам експорту. В цих запитальниках запрошується загальна інформація про компанії, а також більш конкретні дані щодо операційної статистики функціонування компаній, такі як оборот, обсяг та вартість продаж [1, с.86]. Строк, який надається для відповіді становить 30 днів. Цей термін може бути продовжений ще на 30 днів, якщо сторона належним чином обґрунтувала таке продовження термінів наявністю особливих обставин. Слід наголосити, що сторони антидемпінгового розслідування не зобов'язані відповідати на антидемпінговий запитальник або співпрацювати з Комісією. Однак, в такому випадку Комісія має право прийняти будь-які рішення на підставі найкращої наявної інформації, що є в її розпорядженні, в тому числі і, на підставі інформації, поданої у скарзі, яка не завжди є точною. У зв'язку з цим, розмір антидемпінгового мита може бути вищим ніж очікує відповідач. Це питання є актуальним і для китайських експортерів, які, часто, від необізнаності не надають цьому документу особливого значення, зазнаючи, в кінцевому результаті, значних збитків.

Після подання заповнених запитальників до Комісії, проводяться так звані верифікаційні візити до всіх сторін, які співпрацюють – імпортерів та виробників Співтовариства, а також експортерів з метою перевірки відповідей на запитальники. Ця процедура необхідна для забезпечення розслідування достовірними даними.

В результаті антидемпінгового розслідування Комісія подає звіт на розгляд Ради, яка приймає остаточне рішення щодо застосування антидемпінгових заходів. Такими антидемпінговими заходами є остаточне мито, що діє протягом п'яти років. Якщо розслідування торкається більш, ніж одного експортера, які в його рамках співпрацювали, мито, яке застосовується, як правило, відрізняється, відображаючи різні рівні маржі демпінгу та шкоди, розраховані для різних виробників. Це мито називається індивідуальним і може відображатися у процентному відношенні до вартості товару або як фіксована сума податку на одиницю товару. Щодо компаній, які не співпрацювали у ході розслідування або не заявили про себе Комісії, застосовується так зване залишкове мито, розмір якого перевищує індивідуальне мито.

Слід зазначити, що хоча Китай є для ЄС провідним торговим партнером, суперечки між ними останнім посилюються. Зокрема, Євросоюз в останні кілька місяців почав антидемпінгові розслідування проти низки китайських промислових галузей, починаючи від свічкової індустрії і закінчуючи виробниками болтів і гайок.

Китайський уряд висловив також невдоволення тим, що Європейський союз вирішив прийняти антидемпінгові заходи щодо експортованих з Китаю скріплюючих матеріалів.

З 9 листопада 2007 року Європейський союз розпочав антидемпінгове розслідування щодо експортованих з Китаю скріплюючих матеріалів і в листопаді 2008 року виніс остаточне рішення у цій справі. Європейський союз є головним ринком збуту скріплюючих матеріалів, які експортуються в Європу. Прийняття антидемпінгових заходів відносно китайських скріплюючих матеріалів матиме негативний вплив на діяльність китайських підприємств.

Однак, КНР вважає, що підчас процесу антидемпінгового розслідування щодо експортованих з Китаю скріплюючих матеріалів були зафіксовані дії, які суперечать нормам СОТ і антидемпінговому закону ЄС. Результати розслідування за відсутності законності та справедливості, порушують права та інтереси китайських підприємств виробництва скріплюючих матеріалів. Китай буде вивчати та оцінювати результати розслідування по цій справі, щоб мати право направити запит до СОТ.

На завершення аналізу антидемпінгового інструменту ЄС, зауважимо, що хоч він і відповідає правилам СОТ, однак йому притаманні деякі особливості. Характерно, що ЄС застосовує два спеціальні правила, які виходять за межі його зобов'язань в рамках СОТ: правило оцінки інтересів Співтовариства та правило меншого мита. Правило оцінки інтересів Співтовариства означає, що навіть якщо ЄС може на законній підставі та згідно з правилами СОТ застосовувати антидемпінгові заходи, ці заходи не будуть запроваджені, якщо є вагомі підстави вважати, що вони не відповідають загальним інтересам Співтовариства. У свою чергу, правило меншого мита означає, що заходи не можуть перевищувати розміру демпінгової маржі і повинні встановлюватися лише на рівні, достатньому для усунення шкоди.

В останні десятиріччя антидемпінг набуває дійсно широкого розповсюдження та, як бачимо, стає ледве не найпопулярнішим та дійовим інструментом захисту внутрішнього ринку від несправедливої торговельної практики. Теорія вільної торгівлі в ЄС говорить про те, що вільна торгівля забезпечує реалізацію правила про природні конкурентні переваги держави і, таким чином, сприяє досягненню загального добробуту. Але вона не забороняє застосування спеціальних обмежуючих інструментів для захисту внутрішнього ринку від несправедливої торговельної практики. Тому ще раз хотілося б відмітити, що ан-

тидемпінг являє собою законний інструмент, який застосовується відповідно до правил та принципів ЄС.

Список використаних джерел

1. Антидемпінгова політика Європейського Союзу: Практичний посібник для українських виробників та експортерів. / Антидемпінгова служба Європейської Комісії, представництво України при ЄС при допомозі Hammond Suddards Edge. – К.: Катран груп, 2001. – 149 с.
2. Антидемпінговий кодекс України: практика та проблеми застосування/ С.Г. Осика, В.В. Коновалов, О.О. Покрещук, А.С. Осика. – К.: УАЗТ, 2001. – 378 с.
3. Leng Xue .China-EU Trade Relations the period after 1975 —Linkoping University May.2004
4. Karolina Andersson ,Carin Thuresson . The Import of an Anti-dumping Measure A Study on EU Imports of Chinese Footwear . Jonkoping International Business School.April .2008
5. Official Journal L 257, 11/10/2000.
6. Zhong Sheng. EU Anti-dumping Policy A Study in the CTV Case . School of Economics and Management Lund University. Lund, 2004
7. Burca G., Weiler J. The European Court of Justice. – Oxford, 2001. – 217 p.
8. Commission Regulation (EEC) No 2640/86 of 21 August 1986 imposing a provisional anti-dumping duty on imports of plain paper photocopiers originating in Japan // Official Journal. - L239. - 26/08/1986. - P. 0005.
9. Council Regulation (EC) No 3359/93 of 2 December 1993 imposing amended anti-dumping measures on imports of ferro-silicon originating in Russia, Kazakhstan, Ukraine, Iceland, Norway, Sweden, Venezuela and Brazil // Official Journal. - L302. - 09/12/1993. - P. 0001 – 0010.
10. Council Regulation (EC) No 905/98 of 27 April 1998 amending Regulation (EC) No 384/96 on protection against dumped imports from countries not members of the European Community // Official Journal. - L128. - 30/04/1998. - P. 18 – 19.
11. Lasagni A. Does Country-targeted Anti-dumping Policy by the EU Create Trade Diversion? // Journal of World Trade. – 2000. - Bd.34. – №4. – P. 132 – 140.
12. Lenaerts K., Arts D., Bray R. Procedural law of the European Union. – London, Sweet & Maxwell, 1999. – 539 p.
13. Vermulst E., Waer P. E. C. Anti-dumping Law and Practice. – London: Sweet & Maxwell, 1996. – 687 p.
14. www.law.uglc.ru/dumping.htm
15. Семінар з питань антидемпінгу. Дніпропетровськ, 16 листопада 1999 р. – МЗЕЗТ України, Дніпропетровська обласна державна адміністрація. – С. 9.
16. Демпінг у сучасній міжнародній торгівлі (міжнародно-правові та економічні питання). Навчальний посібник / За ред. Покрещука О.О. – К.: УАЗТ, 1999. – С. 40 – 42.